

længere forskel på, om ordningen er individuel eller kollektiv. Det afgørende for, at der ikke er boafgiftspligt efter boafgiftsloven, er, at udbetalingerne er løbende, og at det følger af pensionsbeskatningsloven, at udbetalingerne er indkomstskattepligtige.

Forslaget indfører endvidere en fradragsret på 40 pct. ved opgørelsen af boafgift for udenlandsk oprettede kapitalpensionsordninger, som ved udbetalingen er indkomstskattepligtige.

3. Ligestilling af samlever med gifte eller partnerskabsregistrerede personer ved anvendelsen af reglerne i pensionsbeskatningsloven

Baggrunden for forslaget

Pensionsbeskatningslovens afsnit I indeholder regler om den skattemæssige behandling af pensionsordninger m.v., hvor bidrag eller præmier er skattefrie, og opstiller nogle krav, som en pensionsordning m.v. skal opfylde for at være omfattet af disse skatteregler. Disse krav stiller i visse henseender en pensionsopparers efterladte samlever ringere end en efterladt ægtefælle eller registreret partner. Lovforslagets formål er at ændre dette, så der bliver skattemæssig ligestilling.

Baggrunden for lovforslaget er, at der i mange tilfælde af samliv uden ægteskab opstår et økonomisk fællesskab, der kan sammenlignes med det økonomiske fællesskab mellem ægtefæller. En part i et sådant samlivsforhold kan have mindst lige så vægtige grunde som en ægtefælle til at ønske at sikre den anden part i tilfælde af død.

For så vidt angår arv findes der ingen regler om legal arv til samlever, hvorimod der er mulighed for at begunstige en samlever ved testamente på lige fod med andre ubeslægtede. Foreligger der en sådan begunstige, er afgiftsreglerne indrettet under hensyntagen til, at der kan være grund til at begunstige en samlever ud fra forsørgelsehensyn. Siden 1989 har først arveafgiftsloven og senere boafgiftsloven således indeholdt regler, hvorefter visse samlever ikke betaler boafgifter som andre ubeslægtede, men side-stilles med nære slægtninge.

I forbindelse med folketingsbehandlingen af lovforslag L 163, 1995-96, senere lov nr. 293 af 24. april 1996 om visse civilretlige forhold m.v. ved pensionsopsparing i pengeinstitutter, tilkendegav den daværende skatteminister, at han ikke stillede sig afvisende over for at overveje, om papirløse pars retsstilling kunne ændres i relation til pensionsbeskatningsloven, men at spørgsmålet bl.a. burde overvejes sammen

med forsikrings- og pensionsbranchen. Nærværende lovforslag indeholder resultatet af disse overvejelser.

Lovforslaget sikrer alene, at reglerne i pensionsbeskatningsloven ikke hindrer, at samlever tilgodeses i forbindelse med pensionsopparersens død. Lovforslaget griber således ikke ind i de bagvedliggende aftaler mellem pensionsoppareren og den eller de øvrige parter i aftalen: pengeinstitutter, forsikringsselskaber, pensionskasser, arbejdsgivere m.v. Det vil sige, at gennemførelsen af en lov med dette indhold ikke i sig selv vil skabe nye rettigheder for samlever.

De gældende regler om gifte personer m.v. og lovforslagets indhold

De gældende regler i pensionsbeskatningslovens afsnit I stiller som nævnt i flere tilfælde gifte personer bedre end ugifte samlevende. Disse tilfælde kan deles op i to grupper:

For det første kan en pensionsordning med løbende udbetaling oprettet i en pensionskasse eller et forsikringsselskab have en ydelsessammensætning, hvori der indgår pension til efterlevende ægtefælle og fraskilt ægtefælle, men ikke pension til en efterladt samlever. Det vil sige, at efter de gældende regler ville f.eks. en pensionskasseordning, der gav efterladte samlever adgang til pension på lige fod med ægtefæller, ikke falde ind under skattereglerne i pensionsbeskatningslovens afsnit I. Herved ville der bl.a. ikke være fradragsret eller bortseelsesret ved indkomstopgørelsen for bidrag til den pågældende pensionskasse.

For det andet gælder der begunstigelsesregler for de typer af pensionsordninger, der er karakteriseret ved, at der kommer noget til udbetaling efter pensionsopparersens død. Det gælder individuelle overlevelsere, forsikringer med garanterede ydelser, kapitalforsikring og opsparing i pensionsøjemed (kapitalpension) og rateforsikring og rateopsparing i pensionsøjemed (ratepension). Reglerne om disse pensionsordninger giver pensionsoppareren mulighed for at indsatte en bestemt person som begunstiget. Personen kan frit vælges inden for en nærmere angivet kreds. Til denne kreds hører bl.a. ægtefælle og fraskilt ægtefælle, men ikke samlever. Det vil sige, at efter de gældende regler vil individuel indsættelse af en samlever som begunstiget i en pensionsordning betyde, at ordningen ikke falder ind under skattereglerne i pensionsbeskatningslovens afsnit I. Herved vil der bl.a. ikke være fradragsret eller bortseelsesret for bidrag eller præmier til den pågældende pensionsordning.

Det foreslås, at de gældende regler ændres i begge henseender, således at pensionsbeskatningslovens af-